

[Økonomiministeren.]

forøget tilsvarende. Nogle får vel større indtægtsstigninger, andre lavere end dem, der følger prisudviklingen.

Så er der spørgsmålet om virkningerne på det øvrige lånemarked. Jeg tror heller ikke, forslagsstillerne på nogen måde forestiller sig, at dette skulle blive den eneste låneform i fremtiden. Der vil være mange låntagere, sikkert de fleste, der foretrækker de sædvanlige låneformer, og det vil jo betyde, at der kan komme konkurrencesituationer, hvor de, der på et sent tidspunkt står over for meget store ydelser på de pristalsregulerede lån, får svært ved at klare sig i konkurrencen med de debitorer, der i sin tid valgte sædvanlige lån. Der er en risiko for ubalance her, som jeg må have min frygt for kan føre til krav, eksempelvis om statsindgreb, for at afværge den ulighed, som man vil hævde der er opstået.

Jeg tror derfor, at hele denne sag kræver en omhyggelig undersøgelse. Fører overvejelserne til det resultat, at man bør gøre det muligt at iværksætte sådanne indeksreguleringer af fordringer, så skal der nogle lovændringer til, som forslagsstillerne jo også har forudset.

For det første er det sikkert rigtigt, at man bør gennemføre en lovgivning, der klart lovfæster skatteforholdene for sådanne fordringer, og dér vil det være rimeligt, om man gør det på den måde, forslagsstillerne er inde på, at parterne ligesom efter de gældende regler bliver indkomstbeskattet af de egentlige renter af lånene og får fradrag for de egentlige renteudgifter, mens selve opskrivningsbeløbene holdes udenfor.

Jeg vil dog gerne sige, at det vel ikke er så sikkert, at det gennem en sådan skatteregel sikres, at der ikke kan komme noget provenutab for staten. Man kan da meget vel tænke sig, at låntagerne i gennemsnit har en højere marginalbeskatning og derfor får større fradragmuligheder end långiverne i en sådan situation. Der behøver ikke at være balance på dette punkt. I forslagsgets punkt 2 ønskes det opstillet som en forudsætning for indekslånene, at de penge- og kreditinstitutter, der bliver mellemlid mellem låntagere og långivere, til enhver tid skal have lige store beløb i indeksregulerede aktiver og passiver. Jeg tror, det bliver svært at sikre en sådan balance i pengeinsti-

tutterne. Man må forudse, at de indeksregulerede aktiver og passiver på ingen måde behøver at have samme løbetid; selv om der måske er balance til stede på et givet tidspunkt, kan der blive uligevægt på et senere tidspunkt, hvis man tænker sig, at udlån opsiges, mens indlånene ikke kan opsiges på tilsvarende måde, eller pengene ikke kan genplaceres på indekstilvilkår. Man kunne så selvfølgelig tænke sig, at pengeinstituttet måtte have ret til altid at opsiges indlånene med kort varsel. En uopsigelighed fra begge sider for bestemte tidsperioder vil heller ikke sikre mod uligevægt. Lån kan blive nødlidende eller gå helt eller delvis tabt.

Der er altså nogle ganske alvorlige problemer, der skjuler sig bag denne enkle formulering at man skal sørge for, at pengeinstitutterne til enhver tid har lige store indeksregulerede aktiver og passiver. Tilsynet med banker og sparekasser ville utvivlsomt i situationer, hvor et pengeinstitut kom til at stå med større forpligtelser over for indlånssiden, end der er dækning for på udlånssiden, kræve, at der da blev sat midler fra til dækning af den risiko, der her foreligger, og det kunne i givet fald blive nok så betydelige beløb.

Det er én af grundene til, at pengeinstitutterne jo allerede har givet udtryk for stor betænkelighed over for hele den tankegang, der kommer til udtryk i forslaget. Der er, har jeg bemærket, allerede fremsendt en redegørelse fra Danske Bankers Fællesrepræsentation til det politisk-økonomiske udvalg omkring hele denne problemkreds.

Jeg skal også kort sige, at man må nære frygt for, at de to forskellige obligationstyper på obligationsmarkedet vil betyde, at der bliver megen uro på markedet, større forskydninger, end vi ellers ville få. Der vil opstå problemer i en situation, hvor man tænkte sig en fri eksport af obligationer, forskydninger i kursforhold, og det vil virke som en slags inflationstermometer, der vil accentuere inflationsforventningerne i ethvert givet øjeblik.

Jeg skal endelig tilføje, at så vidt jeg kan se, taler de udenlandske erfaringer med indeksregulering af fordringer ikke i særlig grad for, at man skulle kaste sig ud i noget sådant.

Konklusionen er altså, at regeringen må nære betænkeligheder ved at gennemføre